

БАРЛЫҚ ЕЛДЕРДІҢ ПРОЛЕТАРЛАРЫ, БІРІГІҢДЕР!

Совет Одағы Коммунистік партиясының ісі үшін күреске дайын бол!

Газет 1930 жыл-
дың 14 марты-
нан шыға бас-
тады.

Қазақстан ПИОНЕРІ

№ 7

(7229)

22 ЯНВАРЬ

ЖЕКЕНБІ

1989 жыл

Газет бейсенбі,
жексенбі күндері
шығады.

Бағасы 1 тиын.

Қазақстан ЛКСМ Орталық Комитеті мен В. И. Ленин атындағы Бүкілодақтық пионер ұйымы республикалық Советінің органы

ҚОҢЫРАУДЫҢ соғылуын күткендей-ақ есіктен сығалаған пионервожатый Бану алдыңғы қатарда отыратын Күләндаға көкшіл конвертті ұстатты. Оның не айтқанын ушудан жөнді ести алмаған Күләнда хаттың адресіне үңілген. «Сансызбаева» дегенді оқыған бойда:

— Сансызбаева, саған хат! — деді қолындағы көк конвертті жоғары көтеріп.— Мә, өзі жер түбінен, сонау Смоленскіден келген екен.

— Рас па? Смоленскіден бе? Осы уақытқа дейін қайда жүрген ә! Жамал әжейдің үйінде болған күннің тура ертеңінде ешкіммен ақылдаспай, үлкен үмітпен жаза салғанмын. Із-түзсіз жоғалып кеткен шығар десем...

Мына сөзден көп жайды аңғарған кластары тұс-тұстан ентелей, оны қоршап алды.

— Тездетіп ашып оқышы.
— Неғып тұрсың? Қоңырау соғылып кетер.

Көк конверттің шетін жырытып, екі бүктелген жалғыз параққа Дана құлшына үңілген.

«Құрметті Дана!

Сенің хатыңды дер кезінде алған едік. Бірақ, жауапты өте кешіктіріп жазып отырмыз. Ренжімессің. Оның түрлі себебі бар. Қырық жыл бойы сарғайып ұлын күткен Жамал әжейдің тағдыры бізді де қатты толғандырды. Тіпті, толқытып қоймай, әрқайсымызды терең ойға түсіргенін де жасырмай айтқымыз келеді.

Сүйікті де, туған қаламыз Смоленскіні қорғаушы Омарбеков Әли есімі ендігі жерде біз үшін де аса қымбат аса қастерлі. Жеңіс күнін жақындатуға мысқалдай болсын үлес қосқан сіздердің жерлестеріңіз — Әли Омарбеков Смоленскінің жас ұрпағы үшін жанын пида еткен совет жауынгерлерінің бірі. Міне, сондықтан да оның аты-жөнін қаламызды қорғаушылар тізіміне құрметпен енгізгенімізді хабарлаймыз. Жауынгердің анасын қуанту ниетімен қалалық Пионерлер үйінің қызылізшілері шұғыл түрде қарт майдангерлерге жолығып, әңгімелесіп, архив материалдарын іздестіріп көріп еді... Өкінішке орай, әзірге Әли Омарбеков туралы назар

аударарлық ешқандай дерек болмай тұр.

Әрине, үмітімізді үзбей, іздестіру жұмыстарын жалғастырамыз. Алдағы уақытта қазақстандық жауынгер есімін қала мектептерінің біріндегі отрядқа бермекпіз. Осы мақсатпен, Дана, сенің хатыңды көбейтіп, Смоленскінің төңірегіндегі отты жылдарды бастан кешірген тарихи орындарға жөнелтуді ұйғардық. Кім біледі, Әли Омарбеков жайында жаңа бір деректер табылып қалар.

Жауынгердің анасы — Жамал әжейге пионерлік сәлем жолдаймыз!

Ерлер есімі мәңгі өшпесін! Дана, алдағы уақытта хабарласып тұралық.

Хат жолдаушы — Смоленск қалалық пионерлер ұйымының бір топ

...ЖАМАЛ әжейдің сөйлеген әр сөзі ап-анық. Жабық қораның ішінен естіледі.

— Күннің көзі сынғанымен, нағыз қарасуық алда. Жуанның созылып, жіңішкенің үзілер қара қатқак кезінде көресің бәрін. Сары сабанға зар боларсың. О несі-ей... Мұрныңды шүйірмесен, сасық сиыр атамас еді-ау...

Ескі-құсқы шүберекпен қапталған есікті ашып еді, ай мүйізді көк серке бастаған қойлар шашылған шөпке лап қойды. Сырттай бақылаған Дана тұра беруге шыдамай:

— Жамал әже, қара қасқаға әбден ұрыстыңыз ғой, — деді күліп.

— Е-е... Данамысың, қарғам. Жәй, әшейін... Бұл қара қасқамен оқта-текте қағысып қалатыным бар. Сабанды жегісі келмейді.

ЖАҢА ЖЫЛ. Жамал Елшібеков

БЕЛГІСІЗ ЖАУЫНГЕР ЖӘНЕ ҚЫЗЫЛІЗШІЛЕР

ПОВЕСТЕН ҮЗІНДІ

қызылізшілері.
Смоленск қаласы».

Хатты оқып шыққан Дана не істейміз дегендей бүкіл класқа сұраулы назарын аударды. Бірінші боп орнынан сөйлей көтерілген Ермек ойын білдірді:

— Менде мынадай ұсыныс бар. Ең бірінші, смоленскілік пионерлерге біздің үшінші отрядтың атынан рақмет айтып, хат жазу керек. Әли ағамыз туралы деректерді жан-жақты іздестіре бастауы қуанарлық. Мүмкін, ең құрығанда Смоленск майданында болғанын айғақтайтын әлдеқандай документ табылып қалар. Онда, тіпті қатып кетпей ме? Екіншіден, Жамал әжейді қуантқанымыз жөн. Смоленскілік әріптестеріміздің хатын апарып, оқып берейік. Өз құлағымен естігені жақсы.

— Өте дұрыс.

— Мен де солай ойлап отыр едім.

Қоңыраудың қай кезде соғылғанын білмей қалған олар парта-парталарына жүгірді...

— Бәрін естідім. Айшық мүйіз Көксерке сүзеген емес пе?

— Ешкімге тимейді, қарғам. Әбден қартайды, қорғасындай ауыр мүйізін көтере алмайды бұл күнде. Сойып тастауға көзім қимайды. Әлиім соғысқа кеткендегі қолдағы бар ешкілақтан өрбіген тұқымнан бұл күнге жеткені осы сыңар тұяқ.

— Қайтесіз, жүре берсін. Әжей, әбден тоңыпсыз үйге кірейік те.

Бұлардың соңын ала үйге Сандуғаш пен Еңлікгүл де кірді. Ызылдап қайнап тұрған шәугімнен аққұманды еселеген Жамал апай дастархан жайды. Ірімшік-құрт салынған тәрелкенің үстіне үйіп бауырсақ салды.

— Сендерге арнайы пісірдім, алыңдар көні. Тоқметбайдан Әлиімнің соғысқан жерін «Мәскеудің арғы жағы ма, бергі жағы ма?...» деп сұрадым. «Кәнкіретни қай жер» дегенде, күнде өздерің ауыздан тастамай отыратын қаланың аты тіліме оралсайшы.

Балаларға базарлық

— Смоленск ғой.

— Әй, шешелеріңде қайбір ми бар. Сол «Смален» деген сөзді ұмытып, есіме түсіре алсамшы. Ыстықтай шай ішіп, тоқаштан жесеңдерші. Ас — адамның арқауы. Бойларың жылы жүреді.

— Әже, өзіңізді қуантпақшымыз. Күнұзаққа үндемей, сырымызды кейінге сақтаған едік.

— Әу, Сандуғашпысың? Не дедің? Құлағым күңгір-күңгір етіп, жөнді естисемші...

— Мына Дана қызыңыздың біз келгенше қалай шыдағанына таңбыз. Кеше Смоленск қаласының пионерлерінен хат алған болатын. Олар да Әли ағамыз жайында мәліметтер іздестіріп жатқан көрінеді. Дана барлық жағдайды егжей-тегжейлі баяндап, Смоленскіге хат жазып жіберіпті. Онысын ешкімге білдірмеген. Сөйтсек, сол хатты алған бетте смоленскілік қызылізшілер тынымсыз іске кірісіп кетіпті. Мына жерінде бүйтіп жазыпты өздері: «... Жеңіс күнін жақындатуға мысқалдай болсын үлес қосқан сіздердің жерлестеріңіз — Әли Омарбеков Смоленскінің жас ұрпағы үшін жанын пида еткен совет жауынгерлерінің бірі. Міне, сондықтан да оның аты-жөнін қаламызды қорғаушылар тізіміне құрметпен енгізгенімізді хабарлаймыз...» Естідіңіз бе?! Демек, осы бастан өзіңізді өзіңіз дайындаңыз. Біз олармен байланысымызды үзбейміз.

— Қарғаларым, өркендерің өссін! Бәрін де дәм-тұз біледі. Алыстағы Смоленскідегі балаларыма да менен сәлем айтып, хат жазып жіберіңдер. Реті келсе... көре жатармыз... Бәсе, кешеден бері оң қабағым беркерге тартпаған екен.

...Терезеден молынан себезгілей құйылған наурыз шуағы жып-жылы, ұядай бөлмені одан бетер көңілдендіріп, ысытып жіберген. Күн сәулесі қыстай сіресіп жатқан мұз-моншақ сүңгілерді де жібіткендей, Тырстырс үзіліп түскен тамшылар әйнекті үздіксіз шертеді. Терезе жақтауында ертеден кешке дейін бүрісіп, мүлгіп отыратын суық торғайлар да бой жазғандай. Әлдеқашан құрап қалған жалғыз түп теректің селдір бұтақтарына таласып ұшып-қонып, шықылық-шықылық етеді.